

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1919, kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion angående tillägg till riksdagsordningen om rätt för utskottsminoriteter och enskilda riksdagsmän att vid ärendes avgörande inom kammare få proposition framställd på yrkande, som går något utöver regeringsproposition eller motion.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Clason, Hellberg, Bellinder, Olof Olsson*), von Geijer*), von Mentzer, von Zweigbergk, Gullberg*), Schyller*), Räf, Zander*), Henrikson, Engberg, Leander, Hansson i Gårda, Norman*), Persson i Tofta, Vennerström och Runefors.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 146, av herr *Lindhagen* har motionären hemställt, »att riksdagen måtte för sin del besluta sådant tillägg till riksdagsordningen, att minoriteter inom ett utskott och enskilda medlemmar av kamrarna må lika väl som utskottsmajoriteter vara berättigade att vid ärendes avgörande inom kamrarna få proposition framställd på yrkande, som i rimlig, av förhållanden påkallad omfattning går utöver den i regeringsproposition eller väckt motion gjorda hemställan.»

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Den nu gällande ordning, vari föreliggande motion åsyftar ändring, kan enligt utskottets uppfattning icke betraktas såsom i allo tillfredsstäl-

**Utskottets
yttrande.**

lande. Snarare torde det i vissa fall hava varit förenat med olägenhet, att riksdagens kamrar vid behandlingen av ett ärende saknat möjlighet att till prövning upptaga ett yrkande av en utskottsminoritet eller enskild riksdagsman, vilket gått något längre än den framställning, som förekommer i regeringsproposition eller väckt motion.

Aven om utskottet alltså i viss mån delar motionärens åsikt, att en ändring beträffande berörda förhållande kunde vara önskvärd, kan utskottet dock icke förorda den lösning av frågan, som motionären anvisar. En ändring i enlighet med motionärens förslag skulle nämligen kunna leda till vittgående konsekvenser. Så skulle därigenom införas en avvikelse från den hittills obrutna och enligt utskottets mening gagneliga principen, att ett yrkande för att kunna komma under omprövning i kamrarna, skall hava varit föremål för förberedande behandling inom vederbörande utskott.

Ett dylikt avsteg från nämnda grundsats kan utskottet icke finna motiverat, och särskilt vill utskottet framhålla, att det skulle verka fullständigt förryckande på behandlingen av anslagsfrågor, därest möjlighet öppnades för varje ledamot av kamrarna att vid avgörandet framföra ett yrkande, gående utöver föreliggande huvudförslag, vilket yrkande gjorts först efter det vederbörande utskott sagt sitt sista ord i saken.

I detta sammanhang vill utskottet beträffande motionärens förslag erinra, att en sådan begränsning för rätten att till omedelbart avgörande framställa yrkanden, som skulle ligga i ett stadgande, att dessa endast »i rimlig, av förhållandena betingad omfattning» må gå utöver huvudförslaget, bleve fullkomligt värdelös. Ett dylikt stadgande är till sin innebörd alltför obestämt och lämnar allför stort utrymme för godtyckliga avgöranden, för att kunna utgöra ett användbart korrektiv mot missbruk av den ifrågasatta rätten.

Utskottet får sålunda, under åberopande av vad ovan blivit anfört, hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 31 maj 1919.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservation:

av herrar *Hellberg, von Zweigbergk, Gullberg, Hansson i Gårda, Vennerström* och *Runefors*, vilka i likhet med majoriteten funnit den nu gällande ordningen otillfredställande och velat tillstyrka riksdagen att avlåta en skrivelse till Kungl. Maj:t i motionens riktning.
